

Camí ral de Vic a Berga

Sant Martí d'Albars

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal. Nucli de Beulaigua
Emplaçament A 550 metres a llevant de la carretera BV-4342, punt quilomètric 5'600

Coordenades:

Latitud: 42.03186
Longitud: 2.06704
UTM Est (X): 422773
UTM Nord (Y): 4653735

Classificació

Número de fitxa 08225 - 61
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es troben algunes pedres descalçades i enmig hi ha crescut algun arbust i herbes. Tot i això el tram de camí es troba força ben conservat.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Martí d'Albars. La Blava s/n. 08515. Sant Martí d'Albars

Fitxes associades:

[Beulaigua](#)

[Cal Ferrer de Beulaigua](#)

Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte

Data de registre de la fitxa: dv., 29/09/2006 - 02:00

Descripció

El tram de camí ral empedrat es troba situat al nord-est del nucli de Beulaigua, a uns 60 metres a l'est del camí ral de França i el camí ramader en el punt on aquest fa un revolt vorejant el serrat del còdols.

Presenta una direcció est-oest, d'uns 20 metres de longitud i una amplada que oscil·la entre els 2'70 i de 2,30 metres. El tram de camí es basteix salvant un desnivell del terreny de 3 metres i està format per pedres de mitjanes dimensions disposades de forma irregular amb la part superior graonada picada a la roca natural. A cada banda del camí el ressegueixen unes pedres formant una baixa barana, algunes d'elles descalçades del seu lloc original, que delimitaven el camí i evitaven caure daltabaix del mur de contenció. Aquest mur, construït amb maçoneria de pedra de mitjanes dimensions, té una alçada de fins a 1,60 metres en la seva banda meridional. Segueix el camí en direcció est cap a Sant Martí d'Albars, sense estar empedrat i es perd enmig d'una escorxada del terreny que ha provocat l'aigua de la pluja. Els estudis per part de l'empresa S.O.T, Prospecció Arqueològica, han portat a localitzar una pedrera i una farga amb materials ibèrics i romans en superfície i restes de treball de ferro, prop del camí.

En direcció oest, les traces de camí es perden sobre el planell rocós cobert per vegetació al qual s'arriba un cop salvat el desnivell. La mateixa empresa S.O.T, Prospecció Arqueològica apunta la idea de la bifurcació del camí en aquest punt. Una branca continuaria seguint el camí ramader i el camí ral en direcció a la Blava i una altra continuaria passant per darrere el nucli de Beulaigua en direcció a la masia de Fumanya, creuaria la Gavarresa i continuaria en direcció a Santa Maria de Lluçà.

És precisament prop de la masia de Fumanya, a uns 70 metres d'aquesta, prop de la font de Fumanya, que es troba un altre tram de camí ral empedrat. És un tram d'uns 14 metres de camí amb una amplada mitjana d'uns 3 metres, construït amb pedres de mitjanes dimensions, entre les quals hi ha crescut herba i bardissa.. Presenta un mur de pedra d'un metre d'alçada i 45 metres de llargada que ressegueix la banda sud. Sembla que aquest tram seguia en direcció a Beulaigua, ja que davant de la font de Fumanya continua un camí actualment arranjat que, segons fonts orals, antigament era empedrat. Encara s'hi poden observar algunes restes.

Observacions:

Era conegut també com a camí de la Cendra, ja que hi passaven carregaments de matxos, rucs i mules amb sacs plens de cendra (extreta de les carboneres de Lluçà i Sant Martí d'Albars) pel proveïment de les pelleteries i les bugaderies de la ciutat de Vic.

Història

El tram de camí ral empedrat formava part del camí ral que anava de Vic a Berga passant pel nucli de Sant Martí d'Albars i que continuava en direcció a Lluçà. En un document que fa referència al Priorat de Lluçà que data de l'any 971, s'esmenta una via que comunica Santa Maria de Lluçà i Sant Martí d'Albars (ORDEIG:1982), i que hom podria relacionar amb el tram que es troba empedrat, ja que la direcció del camí uneix aquests dos punts. També s'ha apuntat, per part de l'empresa S.O.T, Prospecció Arqueològica, la possibilitat d'identificar el camí amb l'antic traçat de l'estrata Cardonensis. El què sí està corroborat és el fet que a principis del segle XX aquest tram de camí es continuava utilitzant com a camí ral per la gent de Lluçà que anava a peu a Vic. Era conegut com a camí de la Cendra pel transport, amb matxos, rucs o mules, de sacs de cendra pel proveïment de les pelleteries i les bugaderies de la ciutat de Vic, que compraven la cendra d'alzines i roures que feien els carboners de Sant Martí i Lluçà (TORRES:2003).

Bibliografia

ORDEIG, R., Villae, viae i stratae d'Osona. Testimonis de l'antiguitat a l'època medieval, dins AUSA 10/102-104, 1982

TORRES, J, Apunts de transhumància. Costums, normes, oficis, i llegendes de transhumància, Solc, 2003

